

Besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 2 december 2011 houdende de subsidiëring van sociale huisvestingsmaatschappijen voor uitgaven met betrekking tot rationeel energiegebruik en groene warmte

DE VLAAMSE REGERING,

Gelet op het decreet van 15 juli 1997 houdende de Vlaamse Wooncode, artikel 38, §1, eerste lid, 2°, vervangen bij het decreet van 23 december 2011, en tweede lid, vervangen bij het decreet van 23 december 2011 en gewijzigd bij het decreet van 31 mei 2013;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 2 december 2011 houdende de subsidiëring van sociale huisvestingsmaatschappijen voor uitgaven met betrekking tot rationeel energiegebruik en groene warmte;

Gelet op het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor de begroting, gegeven op 9 november 2016;

Gelet op advies xxx van de Raad van State, gegeven op xxx, met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

Op voorstel van de Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

Artikel 1. In artikel 1 van het besluit van de Vlaamse Regering van 2 december 2011 houdende de subsidiëring van sociale huisvestingsmaatschappijen voor uitgaven met betrekking tot rationeel energiegebruik en groene warmte, gewijzigd bij de besluiten van de Vlaamse Regering van 10 januari 2014 en 2 oktober 2015, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° punt 4° wordt opnieuw opgenomen in de volgende lezing:

“4° VWF: het Vlaams Woningfonds, vermeld in artikel 50 van het decreet van 15 juli 1997 houdende de Vlaamse Wooncode;”;

2° punt 8° wordt vervangen door wat volgt:

“8° grondige renovatie: energetische renovatie waarbij een of meer maatregelen, vermeld in artikel 3, met een periode van maximaal twaalf maanden tussen de bestelling van de eerste en de laatste fase, worden toegepast, waardoor het gebouw in kwestie minstens voldoet aan al de volgende voorwaarden:

a) het gebouw heeft dak- of zoldervloerisolatie;

- b) het gebouw heeft geen enkelvoudige beglazing meer;
- c) de verwarmingsketels hebben een thermisch rendement bij vollast van minstens 90%- bovenste verbrandingswaarde. De gaskachels hebben een thermisch rendement bij vollast van minstens 80% - bovenste verbrandingswaarde;
- d) het gebouw wordt niet verwarmd door elektrische weerstandsverwarming;
- e) het gebouw heeft geen actieve luchtkoeling;”.

Art. 2. In artikel 3 van hetzelfde besluit, gewijzigd bij de besluiten van de Vlaamse Regering van 10 januari 2014 en 2 oktober 2015, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° het eerste lid wordt vervangen door wat volgt:

“De subsidie, vermeld in artikel 2, wordt aangewend om SHM’s en het VWF te stimuleren in bestaande of te realiseren sociale huurwoningen maatregelen te nemen voor:

- 1° de vervanging van verouderde verwarmingsinstallaties door individuele verwarmingsinstallaties met condenserende ketels in bestaande woningen;
- 2° de vervanging van verouderde verwarmingsinstallaties door collectieve verwarmingsinstallaties met condenserende ketels in bestaande woningen;
- 3° de vervanging van verouderde verwarmingsinstallaties door individuele hoogrendementskachels van het gesloten type in bestaande woningen;
- 4° de optimalisatie van verouderde collectieve verwarmingsinstallaties door de vervanging of betere afstelling van delen ervan in bestaande woongebouwen;
- 5° de vervanging van ramen door hoogrendementsraamsystemen in bestaande woningen;
- 6° de installatie van zonneboilers voor de productie van sanitair warm water;
- 7° de installatie van warmtepompen;
- 8° de na-isolatie van daken of zoldervloeren in bestaande woningen;
- 9° de na-isolatie van spouwmuren in bestaande woningen;
- 10° de buitenisolatie van bestaande gevels;
- 11° de na-isolatie van de onderste vloeren of kelders in bestaande woningen;
- 12° de vervanging van elektrische weerstandsverwarming in bestaande woningen;
- 13° de vervanging van beglazing door hoogrendementsglas in bestaande woningen;
- 14° de sloop bij vervangingsbouw;
- 15° de plaatsing van spouwisolatie;
- 16° de vervanging van een waterverwarmer van het open type naar een waterverwarmer van het gesloten type;
- 17° de installatie van een ventilatiesysteem;
- 18° het plaatsen van een individuele verbruiksmeter en warmtekostenverdeler.”;

2° in het derde lid wordt punt 2° vervangen door wat volgt:

“2° het Bouwtechnisch Bestek Woningbouw van de VMSW van 22 december 2015;”.

Art. 3. In artikel 4 van hetzelfde besluit, vervangen bij het besluit van de Vlaamse Regering van 10 januari 2014 en gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 2 oktober 2015, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1, eerste lid, wordt een punt 14°, een punt 15° en een punt 16° toegevoegd, die luiden als volgt:

- “14° een forfaitair bedrag van 500 euro per geplaatste waterverwarmer van het gesloten type ter vervanging van een bestaande open waterverwarmer;
- 15° een forfaitair bedrag van 300 euro per geplaatste individuele verbruiksmeter en een forfaitair bedrag van 20 euro per warmtekostenverdeler die geplaatst wordt op een radiator;

16° een forfaitair bedrag van 1500 euro per woning bij de installatie van een ventilatiesysteem met vrije toevoer en mechanische afvoer en een forfaitair bedrag van 3000 euro per woning bij de installatie van een ventilatiesysteem met mechanische aan- en afvoer met warmteterugwinning.”;

2° paragraaf 2 wordt vervangen door wat volgt:

“§2. De VMSW keert het beschikbare krediet, vermeld in artikel 2, en de subsidies uit het Vlaams Klimaatfonds, vermeld in paragraaf 3 en 3/1, uit aan de SHM’s en het VWF volgens de volgende provinciale verdeelsleutel:

- 1° voor de provincie Antwerpen: 28,3%;
- 2° voor de provincie Limburg: 10,9%;
- 3° voor de provincie Oost-Vlaanderen: 27%;
- 4° voor de provincie Vlaams-Brabant: 9,9%;
- 5° voor de provincie West-Vlaanderen: 23,9%.

De provinciale verdeling van de middelen kan jaarlijks door de minister worden geëvalueerd, voor de eerste keer in 2016. Als bij die evaluatie een onderaanwending van de beschikbare middelen in een of meer provincies blijkt, kan de minister een herverdeling doorvoeren na mededeling aan de Vlaamse Regering.”;

3° in paragraaf 3, eerste lid, wordt de zinsnede “als vermeld in paragraaf 1” vervangen door de zinsnede “als vermeld in paragraaf 1 en 3/1”;

4° in paragraaf 3 wordt het tweede lid opgeheven;

5° er worden een paragraaf 3/1 en een paragraaf 3/2 ingevoegd, die luiden als volgt:

“§3/1. De subsidie die vanaf 2016 uit het Vlaams Klimaatfonds aan de VMSW toegekend wordt om een grondige renovatie- of vervangingsbouwpremie te verstrekken, kan alleen aangewend worden voor renovatie en vervangingsbouw van woningen die bestemd zijn voor sociale huur. Er mag maximaal drie jaar verstreken zijn tussen de datum van de sloopvergunning en de premieaanvraag voor de vervangingsbouw. De subsidie mag niet gecumuleerd worden met de andere premies voor maatregelen, vermeld in paragraaf 1 en 3. De VMSW keert in voor de maatregelen, vermeld in artikel 3, eerste lid, de volgende subsidiebedragen uit aan de SHM’s en het VWF:

- 1° een forfaitair bedrag van 800 euro per geplaatste individuele verwarmingsinstallatie met condenserende ketel;
- 2° 650 euro per wooneenheid die aangesloten is op de geplaatste of geoptimaliseerde collectieve verwarmingsinstallatie met condenserende ketel;
- 3° een forfaitair bedrag van 130 euro per m² voor het geplaatste hoogrendementsraamsysteem, gemeten volgens de dagmaat, of een forfaitair bedrag van 150 euro per m² voor het geplaatste hoogrendements+-raamsysteem, gemeten volgens de dagmaat;
- 4° een forfaitair bedrag van 400 euro per geplaatste individuele hoogrendementskachel van het gesloten type;
- 5° 1500 euro per geplaatste zonneboiler, te vermeerderen met 250 euro per m² zonnecollectoroppervlak boven de 4 m². De premie wordt berekend op basis van de apertuuroppervlakte, bepaald volgens NEN-EN12975;
- 6° een forfaitair bedrag van 800 euro per geplaatste niet-geothermische warmtepomp of, als er meer dan één wooneenheid op de werking van de warmtepomp wordt aangesloten, 500 euro per aangesloten wooneenheid;
- 7° een forfaitair bedrag van 21 euro per m², verminderd met het bedrag van de premie per m² van de netbeheerder op de datum van de facturatie, voor de geplaatste dak- of zoldervloerisolatie. Dit bedrag wordt verhoogd met 10 euro per m² in geval van platte daken;

- 8° een forfaitair bedrag van 16 euro per m², verminderd met het bedrag van de premie per m² van de netbeheerder op de datum van de facturatie, voor de isolatie of na-isolatie van de spouwmuur;
- 9° een forfaitair bedrag voor de aangebrachte buitenisolatie op de gevels van 60 euro per m² bij pleistersystemen en van 115 euro per m² bij andere systemen, verminderd met het bedrag van de premie per m² van de netbeheerder op de datum van de facturatie;
- 10° een forfaitair bedrag van 20 euro per m², verminderd met het bedrag van de premie per m² van de netbeheerder op de datum van de facturatie, voor de isolatie van de onderste vloeren of kelders;
- 11° een forfaitair bedrag van 2500 euro per aangesloten wooneenheid voor de installatie van een collectieve geothermische warmtepomp;
- 12° een forfaitair bedrag van 150 euro per kW geïnstalleerd elektrisch verwarmingsvermogen, verminderd met het bedrag van de premie van de netbeheerder per kW op de datum van de facturatie, voor de vervanging van elektrische verwarming bij renovatie;
- 13° een forfaitair bedrag van 33 euro per m², gemeten volgens glasmaat, voor het vervangen van de beglazing door hoogrendementsglas bij renovatie, niet cumuleerbaar met de subsidie, vermeld in punt 3°;
- 14° een forfaitair bedrag van 2500 euro per gesloopt huis of 1250 euro per gesloopt appartement bij vervangingsbouw;
- 15° een forfaitair bedrag van 10 euro per m² geplaatste spouwisolatie, gemeten volgens de netto-oppervlakte;

§3/2. Als het beschikbare provinciale krediet binnen de verdeelsleutel van de subsidies uit het Vlaams Klimaatfonds volledig is opgebruikt, kan de VMSW het resterende provinciale krediet binnen de verdeelsleutel van de subsidie, vermeld in artikel 2, zowel aanwenden voor de uitkering van de subsidiebedragen, vermeld in paragraaf 1, eerste lid, als voor de uitkering van de subsidiebedragen bij grondige renovaties, vermeld in paragraaf 3 en 3/1. Als de subsidies uit het Vlaams Klimaatfonds weer aangevuld worden, kunnen de uitgekeerde subsidiebedragen terugvloeien naar het beschikbare krediet, vermeld in artikel 2.”;

6° in paragraaf 4, eerste lid, wordt tussen de zinsnede “paragraaf 3, eerste lid,” en de woorden “gelden dezelfde voorwaarden” de zinsnede “en paragraaf 3/1,” ingevoegd;

7° in paragraaf 4 wordt het tweede lid opgeheven.

Art. 4. Artikel 5 van het hetzelfde besluit, gewijzigd bij de besluiten van de Vlaamse Regering van 10 januari 2014 en 2 oktober 2015, wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 5. Om een beroep te kunnen doen op de subsidiebedragen, vermeld in artikel 4, §1, eerste lid, en §3, en §3/1, van dit besluit, moet in geval van vergunningsplichtige renovatiewerken en vervangingsbouw voldaan worden aan de stedenbouwkundige voorschriften en de EPB-eisen, vermeld in het Energiebesluit van 19 november 2010. In de overige gevallen moet aan de volgende voorwaarden worden voldaan:

- 1° de warmtegeneratoren van de te vervangen verwarmingsinstallaties zijn minimaal 15 jaar oud op het moment van de subsidieaanvraag, tenzij het een installatie betreft die hoofdzakelijk werkt op basis van elektrische weerstandsvorming of die bestaat uit individuele kachels, ongeacht of ze eigendom zijn van de SHM of het VWF. De plaatsing van een hoogrendementsketel voor stookolie wordt niet gesubsidieerd indien er langs de openbare weg een aardgasnet, een biogasnet of een warmtenet aanwezig is.;
- 2° de verwarmingsinstallaties worden geplaatst en aangepast door een erkende technicus als vermeld in artikel 6, 2°, van het VLAREL van 19 november 2010;

- 3° de plaatsing van het hoogrendementsraamsysteem en de vervanging van de beglazing door hoogrendementsglas gebeurt onder de voorwaarden, vermeld in artikel 4, §1, eerste lid, van het besluit van de Vlaamse Regering van 30 april 2009 houdende de toekenning van subsidies aan de Vlaamse Maatschappij voor Sociaal Wonen voor het vervangen van ramen door thermisch isolerende ramen door sociale huisvestingsmaatschappijen en voor het uitwerken van een energetische optimalisatieprocedure door de VMSW met toepassing van REG-maatregelen voor bestaande collectieve installaties voor verwarming, sanitair en ventilatie;
- 4° de nieuw toegevoegde dak- of zolderisolatie heeft een Rd-waarde van minstens 3,5 m²K/W en de Rd-waarde van het totale nieuw en eventueel bestaande isolatiepakket, bedraagt minstens 4,5 m²K/W;
- 5° de na-isolatie van de spouw wordt uitgevoerd overeenkomstig STS 71-1, en een verklaring van overeenkomstigheid van de uitvoerder wordt bij de premieaanvraag gevoegd;
- 6° de nieuw toegevoegde gevelisolatie heeft een Rd-waarde van minstens 3 m²K/W en de Rd-waarde van het totale nieuwe en eventueel bestaande isolatiepakket bedraagt minstens 3,5 m²K/W;
- 7° de nieuw toegevoegde vloer- of kelderisolatie heeft een Rd-waarde van minstens 2 m²K/W;
- 8° de geothermische warmtepomp voldoet minstens aan de criteria, vermeld in artikel 1, §1, 7°, a) tot en met h), van het ministerieel besluit van 10 december 2013 houdende vaststelling van de nadere regels, technische vereisten en hoogten van de premies, bedoeld in artikel 6.4.1/1, artikel 6.4.1/1/1, artikel 6.4.1/2, artikel 6.4.1/3, artikel 6.4.1/4 en artikel 6.4.1/5 van het Energiebesluit van 19 november 2010;
- 9° de spouwisolatie heeft een Rd-waarde van minstens 3,5 m²K/W;
- 10° de ventilatiesystemen voldoen aan de norm NBN D50-001 Ventilatievoorzieningen in woongebouwen en de voorschriften van het WTCB. Bij warmteterugwinning bedraagt het rendement minstens 75%.

In afwijking van het eerste lid bedraagt voor de plaatsing van de hoogrendements+raamsystemen, vermeld in artikel 4, §3/1, 3°, de maximale gemiddelde U_w-waarde 1,5 W/m²K, berekend als een oppervlaktegewogen gemiddelde van alle transparante scheidingsconstructies, met uitzondering van deuren en poorten, lichte gevels, glasbouwstenen en andere scheidingsconstructies dan glas per woning. Voor opake deuren bedraagt de maximale U_D-waarde 2,0 W/m²K.”.

Art. 5. In artikel 7 van hetzelfde besluit, vervangen bij het besluit van de Vlaamse Regering van 2 oktober 2015, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 2, eerste lid, wordt tussen de zinsnede “artikel 4, § 3, eerste lid,” en de woorden “wordt aangevraagd” de zinsnede “en §3/1 ingevoegd”;

2° in paragraaf 2, tweede, derde en vijfde lid, worden het woord “SHM” telkens vervangen door de woorden “SHM of het VWF”;

3° er wordt een paragraaf 3 toegevoegd, die luidt als volgt:

“§3. In afwijking van paragraaf 2 wordt het subsidiebedrag, vermeld in artikel 4, §3/1, 14°, binnen drie jaar na de datum van de sloopvergunning aangevraagd, samen met de subsidie voor de andere werkzaamheden.”.

Art. 6. In artikel 8, eerste lid, van hetzelfde besluit worden de woorden “een SHM” vervangen door de woorden “een SHM of het VWF”.

Art. 7. In artikel 9, tweede lid, van hetzelfde besluit, vervangen bij het besluit van de Vlaamse Regering van 10 januari 2014, wordt het woord “Average” vervangen door de zinsnede “Average, met een minimum van 0%”.

Art. 8. In hetzelfde besluit, gewijzigd bij de besluiten van de Vlaamse Regering van 10 januari 2014 en 2 oktober 2015, wordt een artikel 9/2 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 9/2. In afwijking van artikel 7, §2, eerste en vierde lid, van dit besluit kunnen subsidies voor renovatiewerkzaamheden en vervangingsbouw die na 1 januari 2016 en vóór de datum van de inwerkingtreding van het besluit van de Vlaamse Regering van xxx tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 2 december 2011 houdende de subsidiëring van sociale huisvestingsmaatschappijen voor uitgaven met betrekking tot rationeel energiegebruik en groene warmte besteld zijn, in geval van te gunnen werkzaamheden, of gestart zijn, nog aangevraagd worden na de bestelling of tijdens de uitvoering van de werkzaamheden. De subsidiebedragen, vermeld in artikel 4, §3/1, moeten worden aangevraagd vóór de werkzaamheden voltooid zijn."

Art. 9. Dit besluit heeft uitwerking op de datum waarop het door de Vlaamse Regering werd goedgekeurd.

Art. 10. De Vlaamse minister, bevoegd voor de huisvesting, is belast met de uitvoering van dit besluit.

Brussel, (datum).

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Geert BOURGEOIS

De Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding,

Liesbeth HOMANS